

Siun soten palkkaharmonisaatiolaskut

Kunnanhallitus 25.03.2024 § 48

Siun sote -kuntayhtymä on tehnyt palkkaharmonisoinnista vuoden 2022 tilinpäätökseensä 24,1 milj. euron varauksen. Summa pohjautuu omistaja-ohjauskokouksen antamaan neuvotteluvaltuuteen, jonka mukaisesti keskusneuvotteluissa ollut asia olisi voitu hyväksyä, mikäli saavutetun sopimuksen kustannusvaikutus olisi ollut enintään 24,1 milj. euroa. Varauksen tekemisestä ei ole omistajaohjauskokouksessa annettu mitään ohjetta.

Valmistuneet laskelmat osoittavat vuosien 2021-22 palkkaharmonisoinnin kokonaiskustannusten olevan n. 23,7 milj. euron suuruiset. Tämä tarkoittaa tässä vaiheessa noin 0,4 milj. euron pienempää jäsenkunnille kohdistuvaa laskutusta. Vuosien 2021-2022 palkkaharmonisointilaskelman loppusumma (23,7 milj. euroa) on jakautumassa vielä palvelussuhteessa olevien työntekijöiden osuuden (21,0 milj. euroa) ja päättyneiden palvelussuhteiden osuuden (2,7 milj. euroa) välillä.

Hyvinvointialue on jo maksanut voimassa olevien palvelussuhteiden osuuden (noin 21,0 milj. euroa) tammikuun 2024 lopussa. Parhaillaan valmistellaan päättyneiden palvelussuhteiden (arvio noin 2,7 milj. euroa) maksatuksia. Palkkaharmonisointilaskelmien mukaiset summat on jaettu kuntakohtaisesti kuntayhtymän jäsenkuntien tekemän muutetun perussopimuksen mukaisesti.

Hyvinvointialue on lähettänyt Polvijärven kunnalle laskut, joiden eräpäivät ovat 28.2., 27.3. ja 29.4.2024. Laskut ovat kukin suuruudeltaan 208 020 euroa, eli yhteensä 624 060 euroa. Laskujen numerot ovat nro 75000701, 75000714 ja 75000727. Jo maksettu 21,0 milj. euroa on jaettu kunta-kohtaisesti kolmeen tasasuuruiseen erään. Päättyneiden palvelussuhteiden osuus (arvio noin 2,7 milj. euroa) laskutetaan erillisellä laskulla summan tarkentumisen jälkeen huhtikuun alussa ja eräpäiväksi asetetaan 29.4.2024.

Polvijärven kunta on maksanut vuoden 2023 aikana kuntayhtymän vuoden 2022 tilinpäätöksen alijäämästä oman osuutensa kuntayhtymän lähettämien laskujen mukaisesti ja alijäämien osalta asia on siten loppuun käsitelty.

Siun sote on edellä olevan mukaisesti lähettänyt palkkaharmonisaatiosta laskut vuoden 2022 jäsenkunnilleen. Polvijärven kunta ei ole vuoden 2022 tilinpäätöksessä eikä vuoden 2023 tai 2024 talousarvioissaan varautunut kyseisten palkkaharmonisaatiolaskujen maksamiseen. Kunta on katsonut, että mitään erääntynyttä saatavaa ei ollut syntynyt 31.12.2022 mennessä. Voimaanpanolain 20 §:n mukaisesti sairaanhoitopiirien kuntayhtymät siirrettiin varoineen ja velkoineen sekä sitoumuksineen hyvinvointialueille 1.1.2023, joten palkkaharmonisaatiolaskut eivät kuulu kunnan, vaan hyvinvointialueen maksettavaksi. Kunnan tulkinta sisältyy vuoden 2022 tilinpäätökseen ja tilinpäätös on valtuuston hyväksymä ja lainvoimainen. Samaan tulkintaan on päätynyt neljä muuta Siun soten jäsenkuntaa.

Siun Soten yksipuolisesti ilmoittaman, 31.12.2022 mennessä jo maksetun palkkaharmonisaation ylittävän osuuden osalta ei ole olemassa mitään sopimusta tai lakiin perustuvaa säännöstä, jonka perusteella 31.12.2022 asti työnantajana olleet tahot olisivat tästä mahdollisesti 1.1.2023 jälkeen toteutuvasta palkkaharmonisaatiosta vastuussa liikkeenluovutuksen

alaisille työntekijöille.

Päätösehdotus

Valtuusto on 14.6.2023 § 11 todennut vuosien 2021 ja 2022 lisä-palkkaharmonisaatiota koskevan kulun siirtyneen 1.1.2023 lukien voimaanpanolain 20 §:n mukaisesti Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle, joten Pohjois-Karjalan hyvinvointialue vastaa mahdollisista kustannuksista tähän liittyen. Kunnanhallitus toteaa, että kunnan maksuvelvollisuutta palkkaharmonisaatiota koskeville laskuille nro 75000701, 75000714 ja 75000727 ei ole ja laskut ovat perusteettomia. Kunnanhallituksella ei ole valtuuston valtuutusta eikä varausta tai määrärahaa laskujen aksamiseen, koska asia sisältyy valtuuston hyväksymään ja lainvoimaiseen vuoden 2022 tilinpäätökseen, jossa valtuusto on todennut kyseisten palkkaharmonisaatiokustannusten kuuluvan hyvinvointialueen maksettaviksi. Kunnanhallitus päättää, että kyseisiä laskuja ei makseta edellä olevilla perusteilla.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kunnanhallitus 12.01.2026 § 5
3/02.00/2024

Kunnanhallituksen päätöksen 25.03.2024 § 48 esittelytekstissä on mainittu, että kaikki laskut ovat suuruudeltaan 208 020 euroa. Lakuista kaksi on kyseisen suuruisia, mutta viimeinen on 292 163 euroa, joten niiden yhteissumma on 708 203 euroa.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen hallitus on päättänyt 28.8.2024 käynnistää hallintoriitamenettelyn Ilomantsin, Juuan, Polvijärven ja Tohmajärven kuntia sekä Lieksan kaupunkia kohtaan. Hallintoriita koskee palkkaharmonisointimaksuista kieltäytymistä. Maksuista kieltäytyneet kunnat katsovat, että kunnat eivät ole vastuussa 1.1.2023 jälkeen entisen kuntayhtymän toimintaan liittyvistä kustannuksista.

Em. kunnat ovat käyttäneet asianajotoimiston palveluita Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen käynnistämisen hallintoriidan selvittelyssä.

Itä-Suomen hallinto-oikeus on 2.12.2025 tekemällään päätöksellä 2787/2025 ratkaissut alijäämän kattamista koskevan hallintoriidan. Hallinto-oikeuden päätös on esityslistan liitteenä.

Päätöksellä Polvijärven kunta velvoitetaan suorittamaan Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle yhteensä 708 203 euroa korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkoineen.

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, mikäli korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Hallinto-oikeuden päätös on annettu 2.12.2025. Muutoshakemus korkeimmalle hallinto-oikeudelle on 30 päivän valitusaika huomioiden tullut jättää viimeistään 5.1.2025. Asian vaatimasta valmistelusta ja kunnanhallituksen kokousaikatauluista johtuen muutoksen hakemista hallinto-oikeuden päätökseen ei ole ollut mahdollista käsitellä kunnanhallituksessa ennen muutoshakemuksen jättämisen määräpäivää 5.1.2025. Kaikki viisi kuntaa ovat olleet yksimielisiä siitä, että asian ennakkopäätösluonteen ja sen taloudellisen merkittävyyden vuoksi hallinto-oikeuden päätökseen on syytä hakea muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Samaa suosittelevat myös kuntien asiaa ajaneet oikeusoppineet. Selkeää oikeuskäytäntöä asiasta ei ole, joten ennakkopäätöksen hakeminen on perusteltua.

Asiassa ei ole kysymys pelkästään kyseisten laskujen ja niille määrättyjen viivästyskorkojen maksamisesta, vaan asia vaikuttaa myös kuntien valtionosuuksiin, niitä vuosittain pysyvästi vähentäen. Valtionosuuspäätöksistä, joissa palkkaharmonisaatiokustannukset on otettu huomioon kuntien valtionosuuksia vähentävinä, on kunnilla menossa muutoksenhaku erillisenä asiana.

Kunnan on mahdollista maksaa hallinto-oikeuden päätöksen mukaiset korvaukset. Laskujen maksaminen katkaisee viivästyskorkojen kertymisen. Kunta samalla kiistää sen, että maksaminen miltään osin tarkoittaa hyvinvointialueen vaatimusten hyväksymistä, vaan kyse on ainoastaan epäselvään tilanteeseen liittyvän korkoriskin minimoinnista. Kunnan maksuvelvollisuus selviää korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä. Mikäli korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan ja korkeimman hallinto-oikeuden päätös on kunnille myönteinen, palautetaan kunnan maksamat korvaukset ja viivästyskorot takaisin kunnalle.

Päätösehdotus

Kunnanhallitus hyväksyy, että hallinto-oikeuden päätökseen on määräajassa haettu valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta yhdessä asianosaisten neljän muun kunnan kanssa.

Kunnanhallitus päättää maksaa hallinto-oikeuden päätöksen mukaisen korvauksen Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle. Kunta samalla kiistää sen, että maksaminen miltään osin tarkoittaa hyvinvointialueen vaatimusten hyväksymistä, vaan kyse on ainoastaan epäselvään tilanteeseen liittyvän korkoriskin minimoinnista.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.